GAZETA
DE TRANSILVANIA.

ANUL (KU PREANALTA BOIE.) AL VIII-LEA.

Nro 58. *Brashov, 19. Julie.* 1845.

Gazeta de Transilvania ese de dóu orĭ mi Fóia odatŭ pe septemănu. Preciul lor este pe anulŭ antreg 8 fiorinĭ (24 dózecĭ) argintŭ an Brashov.
Prenumeraţia se face an Brashov la Redakţie sau la Editorulŭ, iar an afaru pe la c. c. poste, kumŭ mi la DDnii prieteni koresponденţi aĭ noştrĭ; an Bukuresci la D. librar I. Romanov et Komp.

ARTIKOL ANCHEPUTORIŬ.

Idei din ekonomia politikŭ.

(Urmare.)

Face lukrulŭ bine? Daku vei kĭta mai de aproape lukrulŭ an cine sokotit este un bine pentru omenime. Linsele lukrulŭi sunt sau de ale delikatecĭei kare ne fak sŭ gustŭm plucherĭ de ale simţirilor, sau linse ale ivirei de cine, prin kare kutŭm sŭ avem o konsideraţie, adikŭ sŭ fim vuzuţi an soţietate. Leţile moralitucĭei nu ne opresk a gusta plucherile simţirilor, adikŭ nu ne opresk a privi sau a asculta la ceea ce e frumos, mai frumos, foarte frumos, pichĭ a gusta ce e dulce mi mai dulce m. ch. l., ama pichĭ a mulţumi ivirea de cine; dar leţile moralitucĭei ne prescrib numai, ka sŭ nu kuţitam plucherile prin mizloace nevertate mi pukutoase, kŭ dauna povilurei nostre celei din lunutru, ne kare pichĭ odinioaru nu trebue sŭ o perdem din vedere. Nu lukrulŭ, ci pukatulŭ este de vinŭ, kŭ noi unŭmunm leţile morale kŭ molichineа mi kŭ nekumputatulŭ nostru eroism; dukulŭ anpelachinii mi a lukomiei, iar nu lukrulŭ face ne prudutorĭ a se kufunda an datorii spre a'mi andestula nofele. Sŭ nu kufundum lukrulŭ kŭ nekumputatulŭ. Aŭ merit achela desimare, kare lukru mi ostenesce an toatŭ viaţa sa, pentru ka sŭ munce, sŭ se amuroche mi sŭ lukziaskŭ mai bine mi mai frumos de kŭt alţii? Mai nine era sŭ steadŭ prunulit, sŭ doarmŭ kŭ faţa kutru soare, sŭ skrobiaskŭ trundaviei, prin urmare diavolulŭi, zikund kŭ el e mulţumit mi kŭ nemic? Mai sokotiţi mi su om bogat kum sunt mulţi an lume, kurora aveile nu mai ţin sinkrĭ an lume, kare leaŭ venit, prin moşenire, prin kuţitarĭ negunditre, prin durĭrĭ. Sokotiţi kŭ achel om grumudene koborĭ neste koborĭ, munkŭ mi noartŭ lukrurĭ prea de rund, kalde, recĭ, numai ne kŭt ni vere trebuinţa vea mai fireaskŭ sepindse de orĭ ce rafinape a simţirilor. Metalulŭ traţe ne metal. Omulŭ achela mai la urmŭ sar umbogaţi preste toatŭ ukipuirea noastrŭ. Veţi zice: omulŭ achela sŭ dea altora, sŭ miluiaskŭ kŭ munca linŭ ne cei linsiţi. Ba sŭ nu dea, de kŭt numai celor neputinţoşi, iar sunutoşilor linsiţi sŭ le puie kondiţia lukrului. Astfeliŭ el zidind, fukund, deregund, purtund ekonomii untince kŭ ajutoriul mai multora, nu da de lukru la gloate de meseriaşi, kurora plutindule dunŭ kum vor lukra mai bine mi mai frumos, ni nu pune an staре a'şi ţinea familii, skurt nu ruspundi adevuratŭ kinekvuntare umprejur de cine primitŭ kiar de cheriŭ mi osundituri numai daku ţinova ar fi kuţitat averile prin despoieri, xoţii mi anşelachinii. Keltuielile ce face un bogat lord de Anglia sunt mai folositoare mi mai bine primite konchetuţeilor sŭi, de kŭt elemosinele (milele) ce face kutare munustire la o mulţime de perde-varŭ de prin preţiur. Lukrulŭ bine anţelez are influinţŭ mult folositoare mi asupra artelor mi a ştiinţelor, kuchi unduoaŭ rivalitate untre oamenĭ. An kontra lukrului potrivit strigŭ numai inokondrişii mi toţi aceia kurora le plache a vieţui an murdurie ka mi peştele an apŭ. Lukrulŭ, sau mai bine zikund nekumputatulŭ mi lukomia meritŭ defaimŭ atuncĭ, kund nu ne facem sokotealŭ kratŭ de venitурĭ, kund, rupţse frunguse, voim sŭ ne aruţŭm aceea ce nu suntem, ne untindem punŭ unde nu ne ajunge koperemutatulŭ, kumpurŭm kŭt nu putem plutĭ, ne umbrukŭm frumos mi bogat mi avia vorbim de foame, sau munkŭm ka doi mi purtŭm petechitурĭ, avem mobilĭ frumoase, dar ne plos prin nod an kasŭ, umblŭm la teatru mi la balurĭ, iar prunchĭ n'uŭ nichĭ munulitŭ de ajunse an kasŭ, facem frumurĭ mari punŭ truim, iar dunŭ toartea noastrŭ vedzeле mi prunchĭi ne runtu ne la unile altora untrohuşkaţi mi bazokoriţi m. ch. l. mi ch. l.

Linseле mi trebuinţele noastre se umpart an ţenerale mi an partikulare, prekum adikŭ unele sunt nentru toţi oamenii, altele numai nentru unii. Dar kŭtund bine umpurţirea aceasta nu prea este akuratŭ, kichi mai nu sunt lukrurĭ kare sŭ fie de trebuinţŭ neapuratŭ nentru toţi oamenĭ, afaru doar' numai de aer mi de apŭ. Ama nunea mi karnea ni se pare neapurat trebuinţoasŭ, kund totusu sunt nopoarŭ, kare nunea nu o konosk nichĭ de kum, iar altele de

карне се ‸нгрозеск. Неньмърателе інсъле din mareа indiкъ, Ciam, Лаос, Пегіў, Кокін кіna, Тъпкін, о парте din Кіna, Іапанія, котіъріле Малавар ші Коромандел пъ ъъд гръъл къ окіі, чі ‸п локъл ачелуіа кълтівъ ъп феліў de ъrez ъъп, каре фаче пътрътъътъл de къпетеніе а лъкъіторілор din ачеле церї ‸нтince. Пестe o міie de мілърі ‸п партеа мърій главіале пъ къноск нічі ъп феліў de гръънце (гръў, съкарь шчл.), чі віецуіеск маі мълт къ карне гоалъ. Африка спре амiазъзі пъ ціе че есте пъпеа. Къкъръзъл (порътъъл) пътреще пе Американі ‸п партеа чеа маі маре, — аў пъ ші пе ромъні анътe ‸п прінціпатe, ънde ла преапъдіне сате се коаче пъпеа? С'аў афлат ші де ачеле попоарь сълъатіче, каре нічі де кът п'аў ціът че е фокъл пъпъ пъ с'аў ‸нтълніт къ Европенії поцрії; алтеле іаръш, каре авіа поартъ врея вешътът пе трънъріле лор. — Кълтівареа ші въпакъіпцъ продъсъ прін віецуіреа ‸п соціетъці оменещі маі пътъроасе аў модіфікат мълт ліпселе патърей. Аша астъзі зічет къ ачеле лъкърі пе съпт трєбінчоасе, фъръ каре пъ пътет фі ‸п кътаре соціетате фъръ а пъ траце ърціеа конфузіілор поцрії, карії прін не'мплініреа ачелор ліпсе ві ‸п препъс, къ ної пъ не ръшіпът а петрече ‸п търдъріе ръшіпътоаре нъмаі ка съ пъстрът преа мълт; кът дакъ ам ъмпла тот дескълці, саў къ капъл десконеріт, саў фъръ кътаіш. Тоате челелалте каре не пот ліпсі фър' а іптра ‸п препъс de пекъръціе се пот нъмі трєбінцеле лъкълві.

Венітъл. Пентръ ка съ не пътет ‸ндестъла трєбінцеле, се чере съ авем оарешкаре веніт. Ачелаш поате фі de міілок, кънd авіа не ажънце ла къщігареа челор маі неапърате, de ажънс кънd ні се акопере тоате трєбінцеле черъте ‸п кътаре класе de оамені ‸нтре карії петречем, ші прісосіторіў, кънd венітъл трече пеете челе трєбінчоасе; ‸нсъ ші ачеста е дъпъ класеле оамепілор, къчі ъп върват ‸п пост ‸пълт візітат de о міie алціі ка дъпсъл сінте къ тотъл алте трєбінце de кът економтъл, каре авіа вede одатъ ‸п ап къте ъп стреіп ‸нтре пъреції съі. (Вор ърта).

TRANCILBANIA.

Брашов. Іоан Хонтеръс ‸нтродъкторіъл реформаціеі лътеране аў пъс ‸пайнте къ 300 ані темеіъл ші ла гімназіъл съсеск din Брашов. Трєі сътe de ані, о врънтъ фоарте респектъоасъ пентръ ъп ашезъмънт школастік ‸нтр'о патріе черчетатъ de атътea еніпеміте дъшмане. Попоръл съсеск de аічі прічепъ мареа ‸нсемнътате че авъ пентръ дъпсъл zіоа din 29. Ізліе п. Ле ла 8 ½ чеасърі бісеріка чea маре din четате ера плінъ de оамені; ‸нтр'ачееа ‸п сала гімназіълві ‸п презенціа ънеі адвокърі пътъроасе се съвършіръ кънтърі ші се ростіръ кънвінте потрівіте солемітъцеі de кътрь ънії стъденці. Ніла 9 ¼ чеасърі тінерітea школаръ карea респектіве есте фоарте пътъроасъ конфесъ de професорій съі (15 кь тоціі) інтрі ‸п бісерікъ; ърмъ преоцітea ші тоці мъдвларіі маціstратвалі ‸нвръкаці ‸п галъ. Органеле ръсънаръ кънтърі плъкъте, ‸нтре карe D. ректор Fratschkes ціnъ о кънънтаре нетцаскъ серіоасъ прекът ера ші свенінеле історіче атінсе ‸п трънса; іар конректоръл Giesel рості алта латінъ плінъ de сентъсіасm пентръ нація, релеціea, патріа са ші маі кь осевіре пентръ школаеле але кърор zіоа секълярь се серва токта атънчі кь атъта солемітате; — сітъреле кънънтълві латін фъ, къ фъръ школаль, фъръ проконсінцъ пъ се пóте алеце німік de ъп попор, ші къ кь кът о нацie e маі пецістоаре, кь атъта é ші маі трънданъ ші маі аплекатъ а къдea ‸п феліўрі de церъій. ‸Нп сфършіт церімоніа се ‸нкеіе кь ъп кънънт ал Дліві сънерінтендент (епіскоп) еванцеліко-лътеран Bindеr, каре токта ‸п зілеле ачестеа петрече ‸п ачеастъ четате. Сфінціа са десфъшъръ фолосъл школаелор дінтр'ъп пънт de недере ‸нпалт, арътъ легъмінтea лор че требе съ аівъ кь релеціea ші кь бісеріка ші пофті пе аї съї ка съ фіе фоарте прівегіторі, съ пъ кадъ нічі ‸п прівінца ачеаста ‸п рътъчіреле de каре e атінс неакъл ачеста ал пострь. — Ъп оспъц маре ърмъ ші се фъкъ ‸п сенс національ. — Мъкар de ар фі сире ніладъ ‸ндетънътоаре ші пентръ алціі мареа чінстіре ші гріжъ че аў сасіі пентръ школе. —

АЪСТРІА.

Віена, 12. Ізліе. ‸Нп са прінцъл Метерніх прекът с'аў ‸нцелес ва мерце ла тоціа са Іоаннісверг de лънгъ рълъл Pin, ‸п каре парте de лок ва вені ші реціна Англіеі ші реціле Прусіеі. — Маневрa саў депрінderіле мілітърещі каре аічі се фак пе тот анъл ‸п Септемвріе, естімп се ва фаче кь 21 саў 22 ші осташі, пе кътпъл нъміт Шмелц се ва ашеза ъп лагър мік пентръ 4 саў 5 ші армаці. — ‸Нп 10. Ізліе сосіръ аічі Протіч ші Радічевіч міністрії албанаці din Сервіа ла а. 1842 карії акъма тръіеск din пенсіі мъскълещі. — Ле аічі ‸нкъ domneск кълдърі марі, 27 ші 28 градърі ‸п ънвръ. Кь тоате ачестеа токта акъма візітъ кънітала ачеаста ъп фоарте маре пътър de стръні.

ЦАРА РОМЪНЕАСКЪ.

Бъкърещі. Дъпъ конспектъл че с'аў тіпъріт кь прілежъл есамепелор пъвліче стареа школаелор din прінціпатъл Църей ромъпещі пънъ ла 1. Ізліе 1845 се къноаще а фі ачеаста: ‸Нп Бъкърещі колеріъл національ ромъпеск din Сф. Сава аре трєі класе de ‸нчепъторі кь 427 школарі; шесе класе гімпіоре кь 12 професорі ші 194 школарі, трєі класе комплементаре (літератъра лімбеї елініе ші латіне, філософіа, дрептъл роман, чівіл, котерчіал, жъдекътореск ші кріміпал, алцебра, деометріа ші аплікація лор) кь 5 професорі (ънъл вакант) ші — нъмаі 18 школарі; афарь де ачесте маі съпт дóў школе съкърсале, ъна ла бісеріка Амzі ші алта ла Сф. Георгіе векіў ‸п къте дóў класе кь 235 школарі. Школаеле прівате ші пенсіоапеле прівате че маі съпт ‸п Бъкърещі кад съпт

алтъ рѣвнікъ, аша ші семінарьл мітрополіеі ші класьл де хірургіе ла ун спітал. Школеле централе din Краіова ші Ромъніа мікъ аў треі класе de ынчепъторі ші патрв ымаіоре сънт ун іспектор кв опт професорі ші 392 школарі. Школе портале лънкастріче маі сънт ын алте 16 ораше але прінчіпатвлві, dar нмаі кв къте ун професор — пе семне din неажвнгереа міжлоачелор? — афарь de Слатина вnde с'аў ашезат ші клас de францозеще ші ла Плоіещі de греческе (fiind къ негвцеторіі вългарі стаў ын котвнікаціе маре кв Брашовьл). — Школе котвнале саў сътещі се нмпърь ын прінчіпат 2321 кв 43502 школарі. Песте ачестеа сънт анвме пе ла ораше, ші школе елементаре прівате а кърор нвмър есе ла 202 кв 5650. Школеле прівате сънт челе маі мълте ромъненщі — апроапе ла 100 — ір чечелалте сънт ын аместек de лімві, кът греческе, греко-ромънещі, францозещі, армънещі, вългъреші, евреещі ші вна енглезеаскъ. Фрътоасъ толеранцъ ын Ромъніа, о толеранцъ каре требе съ ындатореze спре мълцъмітъ пе чеі de нації стръіне петрекъторі ын сінвл ачелеі патрії. Рефлектът къ ла Бъкърещі ші ла Краіова е ынсетнат нвмървл школарілор карії се афла фацъ ла есамене, ір нв ачелор ынскріші пеste ан, каре есте мълт маі маре, кът адікъ прекът е ші ла алте школе, маі въртос ла ынчепвтвл анвлві се ынскріе ші de ачеія, карії саў нв вор саў нв пот ынкеіа анвл школастік.

— Театрвл ромънеск. Вестіторівл ын Np. съ din 5. Ізліе не спвне къ трвпа акторілор ромънї прін ынтінсе сілініе мерце din zi ын zi спре десъвършіре ші къ траце пекоптеніт асвпрв драгостеа пвблікълві. De ачі ынколо Вестіторвл фаче ын кътева рындврі о лекціе кам пезішъ, dar че е дрепт потрівіт ші кредем къ доар ші фолосіторе чеваш маі тързів. Біне ера dакъ Вестіторвл скріа ші маі деслвшіт спънънd кърат чеea че с'аў адеверіт ын маі мълте рындврі, къ ла репрезентъціile ромъне партерва е плін, dар ложеле партеа чеа маі маре гоале.

Chronicà strâinà.

Търчіа. О кореспондінцъ респектавілъ din Галац кв датъ 18. Ізліе н. не адвче din Търчіа вртътоареле цірі ынфрікошате: Фрътоаса, богата ші ынсетната четате Смірна ын поаптеа din 3 спре 4 фв пръдатъ ші парте маре префъкътъ ын ченвшъ прін ун фок фоарте кътпліт. Dавна кълвнатъ прін ачеастъ непорочіре поъ се сокотіа маі ънтеіъ нмаі ла 80 мілоане леі търчещі; dар о прецвіре маі акврать арътъ къ ачееаш таіе ла дóъ сете мілоане леі. — Ын zioa ын каре арсе Смірна, се префъкъ ын ченвшъ ші сатвл Адрамітї ашезат пе департе de голфвл Мітілепеі ші ынкъ алте дóъ сате, ынпревнъ кв врео 30 мії маслінї каре ера сінгвра авнціе ачелор непорочіці.

Четатеа Магнезіа се префъкъ парте маре ын рвіне прін ун кътремър de пъмънт.

А треіа непорочіре. Вінерї ын 11. Ізліе плътіа васелвл търческ къ авер Скvdар dela Константінопол кътръ Трапезвнт ынкъркат кв мърфї ші кв кълъторі котвndат de къпітанвл Dublins. Сеара пе ла 9 чеасврі фiind тімпвл фоарте фрътос ші мареа лініщітъ кв тотвл, се зърі din департаре ун алт васел търческ къ авер анвме Мецерей Тідарет котвndат de къпітанвл Латверг. Амъндоі къпітаній воіа а се фолосі de тімпвл фрътос ші а конворві пе ун мінвт. Ей плътіа кв тоатъ путереа машінелор. Deодатъ корвбіile амъндоъ ісвіръ вна дънтр'алта кв атъта репезіме ын кът мецереіташарет се ші спарсе ын ачеа клінъ ші авіа дънтр'ун пътрарів de чеас се кафвndъ кв тоате мърфіле ші кв 130 оамені, din карії нмаі къпітанвл ші алте 36 персоане скъпарь de моарте трекънd пе челалалт вапор, ір чеілалці 94 се ынекаръ тоці; врма корвбіеі спарсе ын се маі възв. Васелвл Скvdар ынкъ пътіні стрікъчвне маре фоарте, кънчі тоатъ партеа dinainte і се сфъръмъ, ын кът авв чеа маі маре порочіре, къ мареа ера лінъ ші аша пътв ащепта ын лок 7 чеасврі дънтреці, пъоъ сосі васелвл к. к. австріак Імператріче, ын а кърві соціетате се ынтоарсе ла Константінопол ка ваі de ел.

Рвсіа. De кънd се пвсе d. Воронцов ын капвл армателор din Кавкас ведем къ с'аў фъкът о скімбаре ын політіка че се пъзіа асвпра рвсвоіълві de ачоло; кънчі адекъ іарвш ынчепърь а се пвблika бълетіне dela Черкасіа. Dънъ бълетінеле че ні се фак къносквте din 3. Ізліе dela Петерсвърг армата dela Кавкас din Мартіе пънъ ын 31. Маіў фъкъ маі мълте мішкърі, dар ынтълнірі сънгероасе авв пвціне ші пвцін ынсетнъторе. Ла сатвл Чох с'аў фъкът о ловіре, de вnde черкасієнії аў фост сілініі а се ретраце, кънчі колопелвл (полковнікъл) прінц Орбеліанов алергъ спре алъторіў. Черкасієнії de ачі авеа ші треі тънврі, кв каре фъкърь стрікъчвне. Ын 12. Апр. вені вітеазвл Шаміл кв 5 мії аі съі асвпра фортърецеі мвскълещі вмакат-Ізрт, ынчепъ а о бате, dар къціва генералі алергаръ ші аічі кв ошіріле лор ші Шаміл фв сіліт а се ретраце ын пъдвріле челе марі, лъсънd къціва морці ші ръніці. Се маі фъкърь ші алте ловірі вшоаре ічі коло. Ынтр'ачеea генералій мвскалі лвші адвнъ бріgadеле лор тот кам пе ла фортърече. (Бълетін мвск.)

Сербіа. Белград, 1, Ізліе. Гввернвл порвнчі а се ынтрепріnde рекрvтаціе ла Крагвіевац спре а компліні баталіоанеле ші а маі мълці ошіріле кв ун баталіон; прінцвл Алесандрв Георгевіч ынсоціт de міністрв Ілііе Гарашанін стътъ сінгвр фацъ ла рекрvтаціе, карea ші кърсе кв маре ынлесніре, пентрв къ сърбій анвкъ бъкъроші армеле.

Елвеція. Ліцерн, 7. Ізліе. Fait accompli. Іесвіції фърь съ ащепте мъкар терминвл пвс de маі наінте ынтраръ фърь весте ші се ашезаръ ын кантонвл Ліцерн. Пънъ патріоції лвші спарг капетеле ші се отоарь вніі пе алціі, пънъ дипломаціа цine сфатърі ші се dиспвтъ, іесвіції так ші фак. Ачеаста се зіче фаптъ съвършітъ; акvма вадъ чіне'і ва маі

пътеа скоате din кѣвѣл че шѣ̀ кѣпрінс. Ачест fait accompli аре ші de маі наінте шіле маі мълте ѧл Европа ші есте неспе de прімеждіос маі вѣртос пентрѫ вине попоарѣ мічі, саѳ ші проасте, каре фърѣ съ ніееце мъкар, се вѣd конлеците deодатѣ de кътрѣ о сілѣ кълъторе саѳ німічітоаре. — ѦнтрЪачеа преzідентѣл репѹвліческ Dр. Фѣррер дескісе ѧн 7. Іѹліе діета ordінаріе а Елвеціеі прін ѧн квънт, кѣ каре ісвеще de о потрівѣ ѧл консерватівіі некъпътаці ші ѧл радікалій ѧмъътіміці. ѦнтрЪ лъкѹторі ферве о нетълъміре мътѣ, каре domнѣл феріаскѣ съ нѣ маі прорѣпъ. (Dвпъ маі мълте фоі).

Франца. Віктор Хѣго фъімосѣл поет ші de кърѹнd нѣміт паір ал Франціеі пъці фоарте врѣт. Онѣл есте ѧлсѣрат, аре ші прѣвічі; тотвш вн звграв ѧі арвнкѣ вн процес dвпъ кап кѣ квънт къ с'ар фі цінѣт кѣ певаста ачестѣіа. Історіа скандалеі есте кам лѹнгѣ, непотрівіт ѧл колоанеле фоіеі поастре; dар чеі карії вор авеа пофтѣ а се оглінda ѧл скandѣла вліа din лъчеаферіі Франціеі вор алерга ші о вор чіті ѧнтре хроніче'е скѹndѣлоасе. ѦнтрЪачеа скandѣла се поате чіті кіар ші ѧл серіосѣл Allg. Zig. din 10. Іѹліе. Лѣме de німік.

Рекламаціа*) епітропіеі ѧнвъцътѣрілор пѣвліче ѧл Молдова асѣпра ергѣменілор мънъст. Сф. Трій-ерархі ѧнфъцошатѣ dівапѹлѣі domнеск de референdарівл Г. Асакі, векілѣл епітропіеі, ѧл Маіѣ 1839. (Ортареа dела Np. 38.)

Акѣт ергѣменій монастірей сф. Трей-ерархі ар воі а се апъра de ѧмпліпірea ѧндаторірей, пѣсъ асѣпра лор de ктіторѣл кѣ рестѹлътъчіре сѣв ѹртътоареле пропѹнері de рѣспѹndере школаеі Васіліене.

1-іѣ. Прін ѧndосірea актѹлѹі donаціеі Domнѣлѹі ктітор воеск а тъгъдѣі къ асемінe школаѣ нѣ с'ар фі ѧнфііпцат de D. Васіліе.

2-ле. Ла ѧнтълнірare кѣnd епітропіа ар доведі ѧнфііпцареа школаелор, вор съ се апере кѣ параграфіе, ѧнвіновцінd пе епітропіе, de че нѣ аѣ фъкѣт маі dінаінте врео рекламаціе.

3-ле. Ші деакъ лі с'ар апері ші ачест претекст, атвнчеа вор а се апъра кѣ актѹл Domнѣлѹі Грігоріе Гіка, каре ѧнфііпцазѣ школаеле пѣвліче ѧл кърtеа мітрополіеі ші хотърещe, ка пе лънгъ алте венітърі dін царъ, съ се еіе ші дела тоате монастіреле атът пътълтещі, кът ші гречещі, ѧнтре карeле се нѣмърѣ ші сф. Трей-ерархі, ѕл аналог ажѹторіѣ пентрѫ ціпереа школаелор елінещі ѧнфііпцате de Domнѣл Гіка, ші къ дакъ асемінea аналог л'ар фі dат ші сф. Трей-ерархі, апоі кѣ асемінea акт с'ар фі апері сіт тестаментѣл ктіторѣлѹі Domнѣ Васіліе, ші монастіреа ар фі рѣмас dіспенzатѣ de ѧndаторірea а ціне школа ѧнфііпцатѣ de ктіторѣл ші dатѣ сѣв епітропіа ші пъртареа dе гріжѣ а еі, ші дрепт ачеаста акѹм нѣ с'ар кѹпоаще датоаре ѧнтрѫ німікѣ статѹлѹі кървіа с'аѣ лъсат de ктіторѣл ачеастѣ фачере de вине.

А) Ла асемінea пропѹнері але ергѣменілѹі сф. Трей-ерархі, епітропіа ѧнвъцътѣрілор пѣвліче рѣспѹnde:

1-іѣ. Ла ѧнтъіѣл претекст de тъгъдѣірea школаелѣ Васіліене, къ ферічітѣл ѧнтрѫ поменірe Domн Васіліе ВВ. аѣ ѧнфііпцат школа domнеаскѣ сеаѣ пѣвлікѣ ѧнкредінцѣnd'o епітропіеі, ші пъртъреі de гріжѣ а монастірей нѣ пот тъгъдѣі нічі ергѣменій сф. Трей-ерархі лѹмърідѣсъ ачеаста din ѧнсѹш докѹментеле ѧнфъцошате de ей ла анѣл 1830 ѧл общескѣл dіван, кѹпрінсе ѧл актѹл ачелеі жѹдекъці ші анѣмe: Хрісовѣл Domнѣлѹі Іліеш din 7174, ші а Domнѣлѹі Антоніе Росет din 7184, ші din апафораоа Domнѣлѹі Грігоріе Гіка din 1765, іарѣ маі лъмъріт din ачеле се доведеще din ѧнсѹш актѹл фѣndаментал ал ктіторѣлѹі ші ал Domнѣлѹі Георгіе Стефан din 7164 Апр. 2, афлате ѧл архіва църеі.

Къ школа ѧнфііпцатѣ de Domнѣл Васіліе аѣ фост академіа, ѧл каре с'аѣ ѧмвъцат літератѹра лімвеі латіне, еліне, ромъне ші але алтор лімві, асемінea щііпцеле, прекѹm: філософіа ші леціле, ѧл каре с'аѣ прокопсіт мълці фіі аі патріеі, ні слъжеще довадѣ ші тареле логофѣт ал църеі Евстратіе, традѣкторівл кърцеі де леці, алкътѹітѣ din орѧndвірea нѣмітѹлѹі Domн, ѧл каре карте ла пропіміон ѧнсѹш авторѣл мъртвріседще: „къ Domнѣл Васіліе аѣ черкат пріп мълте цері de аѣ гъсіт оамені прокопсіці; даскалі ші філософі ѧл картеа елінѣ ші латінѣ, ші къ dвпъ ѧнтокмірea ші невоінца Мъріеі Сале Domнѣлѹі, датѣ-саѣ ѧмвъцътъръ ші лѹі, (адекъ логофѣтѹлѹі Евстратіе), de аѣ алкътѹіт ачесте леці пе лімва ромънъ."

Аѣ фъкѣт ѧл ачеастѣ монастіре ші о тіпографіе, ѧл карea с'аѣ тіпъріт атът ачеа карте de леці політіче, прекѹm ші алте de каноане нісеріческі ѧл анѣл 1645, каре кърці спре довадѣ се афлѣ акѹм ѧл бібліотека школаеі. Докѹментеле пентрѫ тоате ачесте ѧмвънътъціте фапте але ктіторѣлѹі Domнѣ се афлѣ ѧл мълціле пърінцілор проестоші гречі, пре каре сѣнт датоарі а ле ѧнфъцоша. Пре ачесте школаѣ ле мъртвріседще ші докторѣл Волф ѧл історіа са: Дескріреа Молдавіеі, тіпъріт ѧл Сівіѣ ла анѣл 1805 партеа II. фоаеа 138, зікѹnd: „Domнѣл Васіліе пе лънгъ алтеле фелівріте школе пентрѫ партеа нісеріческѣ, ші фіі de боері ла 1644, пентрѫ ѧмвъцътъріле латіне аѣ врзіт ѧл Іаші о гімназіе ла 1644, о тіпографіе, о бібліотекѣ, ші ѧлкъ о школѣ пѣвлікѣ." (Вор ѣрма).

---

*) Ла Np. 38 репродѹcерѣм о парте din ачеастѣ рекламаціе, dар нъзнdво тіпърітѣ ші ла Іаші, акът пентрѫ ачеea, кът ші пентрѫ кѹнoсцінeа колоанелор поастре о прекѹртарѣм. Іар dвпъ че сѣнтем пофтіці de кътрѣ маі мълці ші кѣ тотdеадінсѣ ка съ о репродѹчем ѧнтрeаѣ, пе арътѣм ші кѣ ачеаста асемълторі пріетіні лор пѣвліцістъці. Ped.

ЧІТАЩІЕ EДІКТАЛѢ

пріп каре Марія Гѣнеш din Хасна пърътѣ de вѣрватѣ-съѣ Іоан Шѣллер е сорочіт ка ѧл ръстімп de 6 лѣні din зіоа ші анѣл жос ѧнсемнат съ стea фацъ ла сѣвекрісѣл трібѹнал късъторeск, іар невенінd се ва ѧмпліні чеea че се чере пріп леце ші дрептате.

Сібіѣ. 1. Авгѹст 1845.

Жѹдеката матрімоніалѣ а конф. А. пріп Іоан Філч, cindікѣл.

РЕДАКТОР: ГЕОРГІЕ БАРІЦ. EDITOR: IOAN GĂTT.